

10 Maart 1955

GEHEIM

269071

Een Nederlands-communistische visie omtrent de achtergrond van de val van Malenkow.

Ik heb de eer Uwe Excellentie in kennis te stellen met hetgeen de Dienst uit betrouwbare bron bereikte omtrent uitlatingen van een woordvoerder van een belangrijke communistische groepering tijdens een gelegenheid waarbij zijn zienswijze werd gevraagd over de jongste mutaties in de Sowjet-Russische regering.

Bedoelde uitlatingen komen op het volgende neer.

De mutaties in het Kremlin moeten vooral in het licht worden gezien van de ontwikkelingen in China, waardoor zij niet geheel onverwacht kwamen.

Deze ontwikkelingen zijn - te beginnen met de destijds betrekkelijk onverwacht snelle machtsovername door de Chinese Communisten - anders geweest dan door de Russische leiders is voorzien.

De Russen hebben het als een ereschuld beschouwd om het nadeel goed te maken, dat door het slopen in 1945 van de Japanse fabrieksinstallaties in Mansjoerije economisch aan China is toegebracht. Met de hulp van Russische experts wordt in dit gebiedsdeel een omvangrijke zware industrie opgebouwd, welke de industriële ontwikkeling van China in een aanzienlijk kortere tijd moet doen verlopen dan de Sowjet-Unie daarvoor nodig heeft gehad. Momenteel wordt het productiepotentieel van China ten ene male onvoldoende geoordeeld zelfs om een locale oorlog te voeren. Zonder de steun van de Russen zouden de Chinese vrijwilligers in Korea reeds na een paar dagen zonder munitie zijn geweest. Bij een eventueel conflict rondom Formosa zou zonder de economische en militaire hulp van de Sowjet-Unie het pleit vlug beslecht zijn.

Aan Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken
te 's-Gravenhage

STERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN B.V.D.
olg op schr. 269071 d.d. 10.3.55 aan Z.E. de Min. van Binnenlandse Zaken

---

- 2 -

Met deze voor China sprekende duidelijke behoefte aan een omvangrijke zware industrie divergeerde de politiek van Malenkow, die na de dood van Stalin het accent verlegde naar de lichte industrie om tot een verhoging van het algemeen welvaartspeil te geraken.

Toen Malenkow's vredespolitiek ook in het streven om de herbewapening van West-Duitsland tegen te houden, faalde, moest dit zijn weerslag hebben.

Hierbij komt als klap op de vuurpijl de ontwikkeling in Oost-Azië. Uit tal van verklaringen van Chinese machthebbers blijkt, dat het de Chinese Regering - Amerikaanse garanties aan Nationalistisch China en het nog geringe eigen potentiëel ten spijt - bittere ernst is niet te zullen rusten voordat Formosa in haar macht is. Door deze verklaringen heeft de Chinese regering zich reeds zodanig publiekelijk vastgelegd, dat zelfs een status quo voor haar het verliezen van gezicht zou betekenen.

De kans, dat uit de wrijving om Formosa een oorlog ontbrandt is daarom lang niet denkbeeldig, temeer niet waar ongetwijfeld een machtige groep Amerikaanse militairen en politici in dit stadium in een oorlog tegen China het enige middel zien om geheel Azië voor het communisme te vrijwaren.

De duidelijke verklaringen die te dien aanzien door Russische politici en militairen zijn afgelegd laten er echter geen twijfel aan bestaan, dat als bedoelde Amerikaanse groep zijn plannen ten aanzien van Formosa zou doorzetten, men er op moet rekenen, dat in een gewapend conflict de Sowjet-Unie zich zonder aarzeling achter de regering van Peking zal plaatsen.

Met de zekerheid, dat ervoor de Russen op militair-technisch gebied niets meer te leren valt, is het te verklaren, dat zij nu de tijd gekomen achten om de politiek van de zachte handschoen (Malenkow) te verwerpen en die van de ijzeren vuist te laten zien, gesteund door de militairen, die zich sterk genoeg achten om ten aanzien van bepaalde Westelijke aspiraties - waartoe vooral de situatie rondom Formosa en de E.D.G.-2 behoort - een duidelijk Russisch "neen" laten horen.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN B.V.D.
ervolg op schr. 269071 dd 10.3.55 aan Z.E. de Minister v. Binnenlandse Zaken

---

- 3 -

De reactie van de Westerse politici op deze krachtiger Russische houding kan tweërlei zijn. De ontwikkeling van een compromis voordat de Russen het er op aan laten komen of een overwinning van het standpunt van die politici en militairen die door de jongste Russische gebeurtenissen bewijzen gelijk te hebben, dat er met de Sowjet-Unie alleen op basis van kracht en militair evenwicht kan worden onderhandeld.

Tot zover deze communistische visie, welke ik voldoende interessant heb geacht om Uwe Excellentie daaromtrent te informeren.

Een doordruk van dit schrijven zond ik rechtstreeks ter kennisneming aan Z.E. de Minister President en Uw Ambtgenoot van Buitenlandse Zaken

Het Hoofd van de Dienst

Mr L. Einthoven